

P L A T F O R M A

za učešće potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde Zorana Pažina na ceremoniji potpisivanja i pristupanja Crne Gore Konvenciji UN o međunarodnim poravnanjima postignutim u postupku medijacije
Singapur, 6-10. avgust 2019. godine

Sekretarijat UN-a, notom od 7. januara 2019. godine, informisao je Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore da će Konvencija UN o međunarodnim poravnanjima u postupku medijacije (Singapurska konvencija), biti otvorena za potpisivanje tokom konferencije na visokom nivou, koja će biti održana u Singapuru, u periodu od 6. do 10. avgusta 2019. godine.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 16. maja 2019. godine, usvojila je Informaciju o potrebi potpisivanja Konvencije UN o međunarodnim poravnanjima postignutim u postupku medijacije i ovlastila potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra prade da, u ime Vlade, potpiše Konvenciju.

I. Opšte informacije o Singapurskoj konvenciji

Singapurska konvencija proizašla je iz rada UNCITRAL-a, matične komisije UN-a za međunarodno privredno pravo. UNCITRAL-ova Radna grupa II u okviru koje je izrađen nacrt ova konvencije je najvažniji stručni organ u svijetu za razvoj alternativnog rješavanja sporova u području međunarodnih privrednih sporova. U skladu sa stalnom praksom UNCITRAL-a, Singapurska konvencija jednoglasno je prihvaćena kao izraz konsenzusa država članica UN-a. Ona izražava aktuelni svjetski standard u odnosu na temu kojom se bavi, a to je izvršenje poravnanja koja su postignuta kao rezultat postupka medijacije.

Singapurska konvencija o medijaciji, kao prva međunarodna konvencija koja propisuje uniforman i efikasan pravni okvir za prinudno izvršenje medijacijskih poravnanja, veoma je važan instrument za harmonizaciju prava alternativnog rješavanja sporova u Evropi i svijetu. Iako se Konvencija odnosi samo na izvršenje poravnanja koja su postignuta u postupku međunarodne medijacije privrednih sporova, njen je pristup načelno primjenjiv i na druga područja pa tako može da posluži i u reformskom procesu jedinstvenog uređenja alternativnog rješavanja sporova u Crnoj Gori i samim tim modernizaciji nacionalnog pravnog okvira za alternativno rješavanje sporova.

Singapurska konvencija donosi i druge elemente modernih pravnih reformi, pa tako u pogledu forme njena pravila predviđaju ravnopravnost elektronske komunikacije i određuju uslove po kojima će poravnanja zaključena u elektronskoj formi zadovoljiti formalne uslove potpisa i pismenog dokaza sadržaja zaključenog poravnanja.

Konvencija u odnosu na izvršavanje poravnanja propisuje uslove koji su istovremeno povoljni i za stranu koja traži izvršenje i za drugu stranu, koja može prilikom izvršenja da računa na adekvatna procesna jamstva. Naime, izvršenje poravnanja po čl. 5 Singapurske konvencije neće se sprovesti ako su postojali nedostaci u procesnoj sposobnosti stranaka, ako poravnanje nije konačno, obavezujuće, valjano ili se ne može izvršiti. Povodom prigovora dužnika sud će ispitati da li je poravnanje jasno, da li je već izvršeno, da li je u medijaciji došlo do bitnih povreda procesnih standarda itd. Takođe, po službenoj dužnosti vodiće se računa da li su stranke mogle slobodno raspolagati predmetom spora i da li je medijacijsko poravnanje

protivno javnom poretku države. Time su, smatramo, dovoljno zaštićeni i interesi države da se ne omoguće zloupotrebe priznanja.

Konvencija predviđa da se svaka država obavezuje da izvrši poravnanje „u skladu sa svojim pravilima postupka i pod uslovima predviđenima u Konvenciji“. To znači da se i nakon ratifikacije izvršenje poravnanja sprovodi po crnogorskom procesnom pravu, po unifikovanim uslovima iz Konvencije.

II. Značaj pristupanja Crne Gore Konvenciji

Crna Gora se svojim politikama pravosudnih reformi i donošenjem relevantnih strateških dokumenta opredijelila za podsticanje primjene medijacije kao načina rješavanja sporova, što ide u prilog i naporima koji se ulažu u pogledu pridruživanja EU koja takođe vodi politiku podsticanja primjene alternativnog rješavanja sporova. Kako za domaće, tako i za međunarodne građanske, privredne, radne i druge vrste sporova važno je da se medijacija može sprovesti brzo, efikasno i stručno. Shodno tome može se reći da Crna Gora prihvata osnovne postavke Singapurske konvencije prema kojima je za adekvatno uređenje medijacije bitno urediti pravnu snagu i propisati adekvatne uslove za izvršenje poravnanja postignutih medijacijom.

Potpisivanjem Singapurske konvencije Crna Gora će se pokazati kao lider u promociji alternativnog rješavanja sporova i potvrditi da je među naprednim državama koje priznaju i razvijaju alternativno rješavanje sporova. Olakšanje priznanja i izvršenja poravnanja postignutih medijacijom u međunarodnim privrednim sporovima, do kojih bi se došlo nakon stupanja na snagu ove konvencije, potvrdilo bi da je Crna Gora država koja obezbjeđuje visok stepen zaštite stranim investicijama. Istovremeno pristupanje Singapurskoj konvenciji omogućuje da se mirnim putem riješava veći broj međunarodnih privrednih sporova, što može da rastereti i sudove i državni budžet.

Ratifikacijom ove konvencije i određena poravnanja postignuta kod Centra za posredovanje dobiju na težini, jer će se i na njih odnositi odredbe Singapurske konvencije u državama u kojima će Konvencija biti na snazi. Prema Singapurskoj konvenciji veću snagu u Crnoj Gori dobiće i poravnanja sklopljena kod Centra za posredovanje ako imaju međunarodno obilježje.

III. Značaj učešća na ceremoniji potpisivanja Singapurske konvencije

Uz ključni značaj participacije, koji se ogleda u pristupanju Crne Gore Singapurskoj konvenciji, učešće delegacije Crne Gore predstavljaće dobru priliku za dalju promociju napretka i ostvarenih rezultata Crne Gore u sistemu posredovanja. Takođe, biće prilika za razmjenu mišljenja na političkom i ekspertskom nivou o važnosti multilateralizma i međunarodne saradnje u oblasti vladavine prava. Više panel diskusija, koji će uslijediti nakon zvanične ceremonije potpisivanja Singapurske konvencije, omogućiće da otvorene razgovore o važnim izazovima sa kojima se savremene vlade i akademska zajednica suočavaju po pitanju posredovanja i međunarodne dimenzije rješavanja sporova.

Učešće na visokom nivou će predstavljati dodatni doprinos pozicioniranju Crne Gore na međunarodnom nivou po pitanju posvećenosti poštovanju i promociji vladavine prava, a prije svega će imati pozitivan uticaj na produbljivanje odnosa na multilateralnom planu u oblasti posredovanja.

Takođe, učešće potpredsjednika Vlade i ministra pravde na ceremoniji potpisivanja Singapurske konferencije, biće i prilika da se potvrdi posvećenost Crne Gore daljem razvoju bilateralnih odnosa sa Singapurom, imajući u vidu poziv koji je upućen potpredsjedniku Vlade i ministru pravde da prisustvuje obilježavanju Nacionalnog dana Singapura, 9. avgusta 2019. godine.

IV. Sastav delegacije

U delegaciji, koju će predvoditi potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde Zoran Pažin, biće i direktorica Centra za posredovanje Crne Gore Marina Lutovac

Troškove učešća delegacije snosiće organizator, Ministarstvo pravde i Centar za posredovanje Crne Gore.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore utvrdila je Platformu za učešće potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde Zorana Pažina na ceremoniji potpisivanja i pristupanja Crne Gore Konvenciji UN o međunarodnim poravnanjima postignutim u postupku medijacije, Singapur, 6-10. avgust 2019. godine
2. Za člana delegacije određuje se Marina Lutovac, direktorica Centra za posredovanje Crne Gore.